

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 18 Ianuarie.

În ministeriul de interne se lucră cu multă încordare la proiectul de lege pentru reforma administrațiunii. Ministrul de interne contele Szapáry a convocat la consultare pe cei mai destoinici comiți supremi, că se concurgă și ei cu sfatul lor la mărșă operă ce se contemplează; gurile rele țin că cei convocați sunt totodată cei mai mari mesteri în ale alegerilor dietali. Ori cum va fi, administrațiunea va trece prin reforme radicale, patricianii din comitate nu vor pute în viitoriu să mai dispună după plac de posturi nici lu vor mai pute căpătu pe câți oameni, cari nu erau de altă trebă.

Dacă reforma administrațiunii s'ar mărgini numai la schimbarea sistemului de alegere în un alt sistem de denumire al funcționarilor, atunci poporul foarte puțin a câștigat, dacă nu a pierdut în multe părți, unde tot se mai ținea cont și de pretensiunile juste ale naționalităților.

O astfel de reformă este și va fi numai o cărpitură, care de bunăseamnă, că nu are se aducă nici un folos, nici statului nici poporului.

Administrațiunea pôte fi numai atunci bună, când aparatul ei nu este atât de complicat, când cauzele, și află rezolvirea lor grabnică și dreptă. Acesta va fi posibil numai atunci, dacă se supune la cură radicală.

Astăzi arondarea comitatelor este foarte nenaturală, este așa dicând o arondare făcută după sprân-cenă, căci numai așa ne putem închipui, că Oena-Sibiului aparține la Aiud, numai așa ne putem închipui, că fostul comitat al Zarandului este adneecat la Deva, numai așa ne putem închipui, ca de centre ale comitatului sunt designate toate cuiburile magiare fără privire la depărtare, fără privire la interesele generali ale locuitorilor, fără privire la o administrațiune promptă și corectă. Cu deosebire în Ardel s'au făcut cu arondarea comitatelor cel mai mare păcat strigătoriu la ceriu, și tot ce s'a făcut s'a făcut în interesul rasei magiare, în interesul ciocoilor magiari și al acelor clice de familii, cari au monopolizat comitatul, au folosit puterile de concurență pentru lucrările publice în interesele lor, fără privire la adevăratele interese ale locuitorilor și ale majorității populațiunii.

Și dacă odată s'a comis eróre la arondarea comitatelor, era lucru natural ca eróre, ca să nu i dicem păcatul, să se continue la arondarea preturilor, la arondarea cercurilor notariale așa că pe întregă linia observăm o lucrare nefericită, o împărțire nenorocșă

și nefriscă, făcută cu scop de a menagia pe unul ori pe altul din marii stâlpi ai comitatului.

Și ca să mergem mai departe tot pe această scară, ca să penetrăm mai afund în această măestrie ungurescă, tot așa vedem compuse cercurile de alegeri pentru membrii în comitetul municipal, cercurile pentru alegerile dietali, tot lucruri ținătoare de administrație, dar toate făcute cu plan, ca se reese, că unguirii și numai ei sunt domni din comitat, ei au inteligență, ei au putere, ei au avere, ceialalți sunt nisce pitici, nisce figuri de șac, cari le poți împinge după plac pe scândură așa după cum îți place fără nici o mustrare de conștiință.

Tot în virtutea acestor principii evangelice se susțin nisce amărute de orașele cu magistrat regulat cu un aparat mult costisitoriu, far se aibă cu ce se acopere erogatele ordinari, far se pôtă face alta decât aruncuri, în loc se acopere trebuințele culturale ale poporului fără deosebire de lege și confesiune.

Toate aceste se susțin contra vocii poporului, să susțin așa dicând cu forța, ca să se gădilească gran domania ungurescă, să se arete urbi et orbi, că orașele sunt ale lor, că cultura e a lor, și afară de ei nu e nimenea mare și tare.

Câte un atare orașel mai alege și câte un de putat dietal din garda lui Tisza, ori a altui făcătoriu de minuni, și acesta are nobila chemare de a fi cu luare aminte, ca nu cumva majoritatea se câștige vre-odată dreptate, ci se fie prezentată ca o adunătură de oameni prosti și fanatisați de câte un preot, care nu e altceva decât un bujtogățu periculos.

Acesta e chipul administrației de aji, acesta e idolul celor ce i se închină și aji cu atât dragoste și noi cari ne lovim și de și de acest idol și l vedem cât e de spurcat și de urit nu putem să i-ne închinăm, fără dorim ca administrațiunea să se pună pe alt teren, pe altă basă, căci basa ei de până acum a fost de tot falsă și nu a adus, decât ruibă pe capul poporului ai cărei fii suntem și noi și am dori să-l vedem scos din acest labirint întunecos, în care l'a băgat administrația de aji.

Sibiu, 15 Ianuarie 1890.

Întregă viață publică ungurescă este răpită de curentul bolnavicios al magiarisării, și cutezanța a mers așa departe, încât trebuie se pună pe gânduri pe fie care om, care are interes de binele patriei. Societatea, presa, parlamentul, și în consecință și guvernul este cuprins de această bôla, și curentul face tot mai mari cuceriri, cu el deodată se fac tot

mai multe încercări spre a se ajunge scopul magiarisării.

Din incidentul desbaterei proiectului pentru asilele de copii în parlamentul țerei s'a pus din nou în discuțiune tendența fraților magiari de a nivela suprafața acestei țeri prin mediul limbei magiare, și noue ni s'a făcut din nou servițiul neprețuit, că am văduț până în inima bărbaților conducători ai Ungariei, și am rămas din nou cu convingerea, că în punctul acesta, începând dela ministrul de culte, trecând pe la secretariul de stat al densusului, și pe la membrii tuturor partidelor, toți sunt una, și deosebirea e, că de multe ori în discușiunile parlamentare oratorii licitau în zelul de a apăre mai radicali, de multeori întreceau în licitațiune chiar și pe diarele unguresci, cu cari noi nu odată am stat de vorbă în punctul magiarisării.

După cum s'au croit lucrurile, și după modul, cum se esecută ele în practică, noue nu mult ne-ar mai zăcé la inimă demnitatea parlamentului unguresc, căci noi nu mai suntem acolo reprezentați după cuviință, și ce se vorbește, ce se lucră acolo, se face de nobis sine nobis. Suntem însă cu mult mai buni patrioti, decât să nu ne indignăm, când vedem și auzim, că în parlamentul Ungariei, în fața lunei civilizate se susține cu multă tărie, că cutare lege numai pentru aceea se votază, căci tendența ei este maghiarisarea.

Acesta ne supără cu atât mai vortos, cu cât scim, că nici odată nu s'a ajuns un scop rău prin aplicarea de mijloce drastice, și nu e consult se facă esperimente cu o lucrare, care are 99 de părți rele și numai una bună.

În cazul concret cu asilele de copii umanitatea s'a uitat la o parte și a eșit la suprafața numai partea politică: se învețe copii limba maghiară.

S'au ridicat voci din considerațiuni sanitare, și s'a accentuat, că cu deosebire pe la sate, unde și așa mortalitatea grasază în măsuri înfricoșate tocmai la copii, asilurile vor deveni cuiburi înfricoșate. Temerile acestea s'au exprimat de oameni competenți, cari au avut în vedere umanitatea.

Preste aceste temeri parlamentul a trecut la ordinea dillei cu argumentarea, că da așa e, se vor prăpădi mulți copii între anii 3—6 prin molipsirea cu bôle în aceste asiluri, însă dora vor fi și de aceea, cari vor rămâne totuși în viață și acestia vor sci unguresce. Așa dară totuși e profit.

Sau ridifat voci tot din considerațiuni sanitare și s'a accentuat, că mai ales pre la sate din cauza sărăciei proverbiale nu s'a putut esecuta încă nici

FOIȚA.

Reintorsă dela țerm.

După Hector Malot.
(Urmare.)

— Dacă voesci să rămâi, nu te va lua cu sila. Ceți-a dis?

— Mi a dis, că vom pleca îndată cu barca până la Cadenabbia și mâne vom merge la Como, de unde vom pleca cu trenul până la bunica.

— Dar de mine ce-a dis?

— Că tu nu voesci să vii; dar speră că-ți vei schimba gândul, și mâne vei veni la noi în otelul Bellevul, unde te vom astepta. Vei veni, dragă mamă, nu e așa?

Mama nu respunde nimic, și pentru a nu întâlni privirea copilei, își întorse ochii dela ea.

— Dar ce-ai făcut, de o oră? întrebă ea. Te asteptam cu o mare nerăbdare, se ved ce voesci: dacă pleci cu tatăl teu, sau dacă rămâi cu mine.

Nu te-ai gândit de loc la mine? E cu puțință să me părăsesci astfel, tu, care eri, aji diminătă, me iubă i atât?

— Acum te iubesc ca eri și ca aji diminătă mai mult chiar, căci mi e frică să nu te perd.

Și se înecă în lacrimi, aruncându-se în brațele mamei, care-o luă pe genunchi și o mângăie.

— Spune tati că nu voesci să me părăsesci; și nu ne va despărți.

— Dar el?

— Lângă mine, sau lângă el voesci se rămâi?

— Cu amândoi, ca atunci când eram mititică.

— Așa nu e cu puțință.

— O! mamă, nu vorbi astfel. Am fi așa fericiți câte și trei împreună. El rămâne cu noi la Chamalierès. Are concediu 3 luni. Vom petrece de minune.

Căci tata e bun de petrecere.

— Dar cu mine și-era urit?

— Cu tine nu; fără tine mi-e urit.

— N'am fost mereu împreună?

— Nu eram împreună când venia d. Bonoldi.

— Ai vorbit de d. Bonoldi cu tată-teu?

— Nu, duse ea. L'am întâlnit, când venise tata

în grădină se me ea, dar n'am spus că-l cunosc, cu toate astea s'a uitat la tata; însă el și-a întors capul, el nu iubesc asemenea oameni.

— Ce înțelegi tu prin asemenea oameni?

— Oameni ca d. Bonoldi, actori, cântăreți, nici eu nu-i iubesc.

— Ce și-a făcut dl Bonoldi?

— Adevărat vorbind nimic.

— Atunci, pentru ce nu-l iubesci?

— Pentru că nu-mi place.

— Dacă ai iubi în adevăr pe mamă ta, și ar plăcea și pretenu ei.

— D. Bonoldi nu-mi va plăcé nici odată, te însciințez.

— Bine. Numai vorbim de d. Bonoldi. Gândește te cât te am iubit, toate îngrijirile mele, afecțiunea mea pentru tine, indulgența mea, grija de a te distra și de a-ți procura petreceri.

— Nu mi am petrecut chiar de loc, când me trimiteai să me culc și tu te preumblai singură pe lac.

— Uita-vei tu ceea ce am fost pentru tine, și vei urma pe tatăl teu, care te cresce într'o mare severitate?

— Tata e în tot d'auna bun cu mine.

— El te va învăța să nu me mai iubesci; te va opri chiar să te gândesci la mine. ...

— Vin-o și tu cu noi.

— Nu te va lăsa să mi pronunți nici numele.

— O, nu va face el asta.

— Așa dar, pe el îl preferi, pe el îl alegi?

Cu o mișcare bruscă o depărtă de lângă ea.

— Eu nu aleg, mamă: tata voesc se me ia,

nu pot să spui că nu voesc se merg cu el.

— Mai ales când esci fericită de a merge cu el, nu e așa?

— E, așa mult timp decând nu l'am văduț.

— A cui e greșala?

— Nu sciu.

— Veți bine dar.

— Dacă el n'a putut veni cu noi, n'am putut noi merge cu el?

(Va urma.)

legea din 1868 în ce privește edificiile școlare. În lipsă de edificii corespunzătoare se vor concentra copiii mititei în localități scunde, întunecose prea mici pentru ca se potă avea aerul necesariu, cu un cuvânt vom face din copii numai schidole. Nimica n'au ajutat, căci scopul nu e umanitatea, nu năntarea și progresul în cele trupesci și spirituale, ci magiarisarea.

Între asemenea împregiurări fiecare om trebuie să-și ridice cuvântul contra curentului, și se strige compatrioților unguri: opriți ve. Stați, nu mai înaintați în direcțiunea acésta, căci ea nu ve face onóre în fața lumii civilizate, nu aduce nici un bine populațiunii, și în cele din urmă nu se ajunge nici scopul urmărit de voi: magiarisarea.

Acésta datorința ni o împlinim și noi, și nu ne putem exprima măhnirea, când vedem, că curentul bolnăvicos a cuprins toate cerculile: presa, societatea, parlamentul și guvernul.

Revista politică.

„Die Presse“ publică o conversațiune a unuia din redactorii sei cu d-nul general Manu. Primul ministru român ar fi ăis între altele, că cabinetul actual este un minister de muncă; el și-a impus ca sarcină de a organiza finanțele și armata, de a desvolta comerțul și industria. În lucrările sale el va fi ajutat de parlamentul, care nu este compus, ca camerele precedente, din elemente care se se supuie orbesce guvernului, ci din personalități dotate de o inițiativă folositoare, ele spriginesc guvernul și favorisază îndeplinirea proiectelor sale.

În primul rând va veni reforma administrativă, administrația trebuie să se facă stabilă ca și magistrația. Conversiunea datoriei trebuie să continue, puberea fără fum se va introduce, dar generalul Manu nu este cu desăvârșire convins de valoarea pusteii cu repetițiune. În aceiași sesiune se va înfățișa parlamentului și chestiunea tractatelor de comerț.

Ministrul președinte român recunoscă, că păreriile despre convențiunea comercială, atât în România cât și în Austro-Ungaria sunt acum mai favorabile. În amândouă țările există dorința, ca să se pună capet odată stării actuale a lucrurilor, și ăice mai departe generalul, că el cu plăcere a esperiat, că atât în Viena cât și în Budapesta, ast feliu sunt dispozițiunile, încât chiar în anul acesta se speră că se va face o înțelegere.

Atât în privința exportului de vite, cât și în privința exportului de cereale al României, s'a arătat în Ungaria dorința, ca să se țină cont de cerințele României. România recunoscă valoarea unei convențiunii, deși încercările exportului de vite și cereale pe mare în Italia, au dat bune rezultate. Exportul de vite în Austria va da bune rezultate chiar pentru aprovizionarea Vienei.

Cu privire la cestiunea naționalităților din Ungaria observă generalul Manu, că păreriile șoviniste vor disdără din toate părțile (?) și că o bună înțelegere dintre unguri și celelalte naționalități, între cari și cu românii, după cum a arătat și conferința dela Sibiu, va fi în interesul statului. Ministrul român generalul Manu, vorbi cu căldură despre intențiunea sa, de a susține relațiile amicale.

În camera română C. Cogălnicean își desvoltă interpelarea privitoare la propaganda magiară în România. Mai înainte de a intra în fondul cestiunii, declară, că renunță la partea a doua a interpelării, referitoare la insultele aduse M. S. regelui de un ăiar magiar, care se consideră de un pamflet ordinar. D sa ăice, că ungurii au misionari printre cengăii, din Moldova. Nu blamază acest act de patriotism al un gurilor, dar propune ca și noi se facem astfel cu românii din Transilvania, cari sunt mai mulți la număr. Arată apoi în trecăt persecuțiunile un gurilor față de români și ăice, că a sta indiferenți față cu acele persecuțiuni ar fi se ne sinucidem.

Trece apoi la un răspuns ce ar fi dat dl. Maiorescu, că se vedea silit a opri publicarea broșurilor, în care se descrie starea miserabilă a românilor de dincolo și cere un răspuns categoric al guvernului prin care să desabdrôbe pe dl. Maiorescu.

Dl. Al. Lahovari, ministru de externe spune, că în acésta cestiune a răspuns deja atât în cameră cât și în senat. Deci asupra teoriilor de politică generală ale interpelatorului nu va răspunde nimic.

Privitor însă la două puncte din interpelare adecă la propaganda unгурescă printre ceangăii din Moldova și la interviul făcut de un gazetar german dlui Maiorescu va da explicațiuni. D sa nu se pôte amesteca în afacerile nici unui stat, precum asemenea nici va faceți altora ca să se amestece în afacerile noastre. Că o societate a votat 10,000 fi centru o propagandă, asta n'o pôte împedeca; dar când agenții ei vor face turburări printre pretinșii

unguri, pe cari de altfel îi șcie, că sunt români, deosebiți numai prin religie de pământeni, atunci legile vor fi aplicate.

Alt ceva nu are ce face. Pentru cele inserate de un ăiar german cu privire la interviul dlui Maiorescu numai un lucru e adevărat: că dl. Maiorescu a vorbit cu un gazetar german, însă cele inserate în acel ăiar nu sunt toate adevărate.

Accentul

*) Sub accentul gramatic înțelegem graduarea vocii; sub accentul oratoric sau declamatoric înțelegem intonarea unui cuvânt în construcțiune sau a unei părțicele de construcțiune într'un period; sub cuvânt musical înțelegem tonuri singuratiche scôse mai bine la ivelă sau prosodic mai bine intonate.

În conversațiune în tractarea cu alte persoane, cu adulți și cu copii, accentul e de mare însemnătate, când voim să impunem un mandat sau să oprim, se împedecăm realizarea unei intențiunii, care nu ne convine, și când voim să dăm cuvintelor noastre aplombul recerut.

Dacă e vorba să ajungem un anumit scop, să ne împlinim o anumită voință, prin alte persoane: atunci fiindcă și aceste persoane, fiind proveđute cu voință și cerință, e de lipsă, ca voința lor să se supună, în timp mai lung sau mai scurt, unei voințe străine, cugetele lor să cedeze cugetelor străine, persoanele acelea să-și apropie cugetele altora și să se conforme lor.

Se înțelege de sine, că acela, care dă altuia un mandat, o însărcinare, îi impune ceva — trebuie se aibă o anumită putere, care se apese ca sabia lui Damocles asupra celuilalt, — și totuși în realitate de câte ori nu se întâmplă, ca celce are să asculte, nu împlinesce, nu esecută mandatul primit, sau îl efeptuesce numai pe jumătate, sau cu ore care renitență face observări și remonstrări sau caută preteceste, pentru ca să scape. Se nasce deci întrebarea, care are să fie forma unui mandat, cum are să se enunțe însărcinarea, cel puțin pentru auzul omului, pentru ca să se asigure la moment esecutarea ei.

Spre scopul acesta va trebui să reflectăm la specialitățile lumbei, care prin anumite sonuri, și prin gruparea lor corespunzătoare, reproduce cugetele și simțiriile noastre, dorințele și cerințele noastre, preste tot oglindéză starea inimii, a internului nostru, și așa are și pentru mandat o anumită formă, forma imperativă. Imperativul acesta se pôte manifesta în mai multe chipuri. Să punem cazul, că eu voesc a ăice unui copil, să fie cu atențiune și să nu se uite pe ferăstră: atunci-l voiu apostrofa așa: „bagă de samă și nu te uita pe ferăstră“ sau „bagă de samă“ sau bagă de sama dragul meu“, sau voiu striga către el milităresce: „Atențiune!“! Tote aceste mandate, deși în diverse forme, vor duce pôte la scop, întreb numai, cum? după multe amenințări sau rugări și imputări, la moment sau după o lungă esitare, vor ajunge scopul deplin sau numai imparte? Numai încape îndoială, că forma imperativă mai din urmă, scurtă și concisă: atențiune! mi-asigura esecutarea cea mai grebnică și mai punctuală, și în faptă, dacă mandatele au să și atingă scopul numai decât, atunci trebuie se prescrie sau să oprăscă necondiționat, ce are să se facă și ce nu. Dacă mandatul are în vedere scopuri mai înalte, mai îndepărtate în viitoriu: distanțiarea acésta va trebui ascunsă dinaintea copilului, căci altcum îi debilităză puterea esecutivă; din contră copilul trebuie să credă, că cel ce dă mandatul se cugetă numai la moment, numai la proesimul scop și în același concentrăză întréga sa putere. Motivarea sau justificarea unui mandat e stricăciósă, căci acésta dă ansă la discusiuni, la pertractări.

Copilul în nepreceperea sa va afla, că e mai bine să facă tocmai contrariul, și va afla, că ceea-ce i-s'a poruncit e un ce ridiculos. Dacă vei impune copilului, se facă gimnastică, pentru-că prin aceea i-se desvoltă mai bine corpul, se pôte, căți va răspunde, că copilul vecinului n'a gimnasticat nici când, și totuși e așa de mare și tare, încât se pôte lupta cu ori și cine. Sau dacă i vei ăice: „nu te duce afară, e ghietși, vei cădă“, și pôte răspunde: Așa! decâte ori am fost eu pe ghietă și n'am cădă. În ambele casuri ai să i ăici: „De astăzi încolo te duci la gimnastică! și nu te duci pe ghietă!“!

Să nu îmbrăcăm poruncile noastre în forma admonițiunii sau a sfăturii, pentru-ca copilul se facă sau să nu facă asta sau ceea-laltă, pentru că mintea copilului încă nu e destul de matură, ca față de momelele realității o simplă avisare la datorința sau consciința lui să-i direcțeze voința. Să nu ne căstīgăm ascultare prin rugămintele sau dragostire, cu atât mai puțin prin remunerățiuni sau promisiuni. Nu e bine a ăice copilului: „dacă te duci, unde te trimit și dau un cruceriu“. Peste tot cu copii se nu vor-

bim în mod condiționat, ci poruncile să fie scurte și concise. Nici cu un cuvânt să nu se ăică mai mult, să nu facem vorbe multe, de multe ori ajunge o căutătură, un gest, pentru ca la moment să-l misci din loc.

Mult împortă și modul, cum se enunță porunca. Napoleon I, aflând noptea o sentinelă adormită, i-a ăis: nu dormi! Sufletul maicei adormise în pólă la maica, și maica îi ăise: nu dormi! Cine va crede, că acest, nu dormi! a sunat tot într'o formă, imperativul soldatului și dragostea maicei. Nu, altul a fost colo, altul a fost aici coloritul tonului, modularia și nuanțarea vocii, accentuarea cuvântului.

Nu e mirare deci dacă tata, și mai vartos mama, nu află tonul, în care să-și enunțe poruncile sale, când acelea au să fie pricepute și primite ca atari, ci în locul tonului rece și aspru al voinței imperative, vorbesce în tonul môle și blând al dragostei. Nu lăsați să răsune în deplina ei frumșete limba dulce și blândă a dragostei, când pruncului îi trebuie căutare, ajutoriu, mângăiare, ertare, — vërșati în fie care cuvânt întréga doioșie a sufletului vostru atunci, când jucându-ve și glumind cu ei, ședeți ca mame fericite între copii fericinți: când însă aveți să îndreptați disordinea, să încungiurați conturbarea păcii, să împedecați vre-o cuviință, atunci înlături cu blândetele, cu căldura inimii; atunci tot cuvântul să sune aspru și rece ca vântul de ghietă. Decâte ori nu se întâmplă, că poruncim ridend și glumind copiilor cari sunt martorii bucuriei și desmerdărilor noastre, când ar trebui să le impunem secur și riguros, și cu ținuta noastră să ne schimbăm tonul vorbei, dacă voim ca copilul să vadă, că voința noastră e nestramutată. Nu este iertat dară, se poruncim ridend sau glumind, pentru ca ceea ce voim noi în mod serios de sigur, că și este lucru serios. Să nu poruncim în afectul mâniei sau al displăcerii pentru-că afectul ne presintă ca ómeni mici și slabi în anii copiilor, căroră trebuie se ne prezentăm ca ăei olimpici, abstragere făcend, că prin afect perdem raționarea necesară, care ni arată cum avem să atingem simțiriile copilului. Pentru aceea să ne alinăm mai înainte valurile inimii, se țină chiar ore și zile întregi și apoi să dăm poruncile în totă liniscea și cu totă flegma.

Pe scurt dară, poruncile, dacă contăm la realizarea lor momentauă, trebuie să le dăm în ton rece și aspru, sec și riguros, în mod liniscit și flegmatic, firesce că trebuie să scim nimeri tonul adecuat, pentru ca se n'ajungem a vorbi în ton dur și brutal; vorbind în ton adecuat, copilul va șci, că nu suferim contradicere, nu admitem esecțiuni, ci cerem esecutore repentină necondiționată. Învață copilul dela început a cunósce acest ton, atunci va șci se deosebescă între poruncă și dorință, se va deda a asculta necondiționat; mai târziu fi va ajunge esepresiunea feței, pentru că se șcia, ce voim și cum voim. Așa ne putem esplica, pentru-ce copii de regulă ascultă mai iute și mai bine de tata decât de mamă. Bărbatul prin luptele, ce i-le impune viața năsprit și închegat, cu voce mai îngroșată, vorbesce în mod mai scurt mai succint, mai dur și mai riguros, decât femeia, care și petrece viața în cercul restrins al familiei sale, cu dragoste și blândete. Simțirea ei e mai fină, densa e mai accesibilă pentru durerea altuia, ei îi pare rău se ăică draguțului de copil un cuvânt greu.

Pentru aceea mama, în locul unui cuvânt apăsător face o mulțime de vorbe, draguțesce, desmerdă, înfruntă, amenință și din toate acestea pentru băețelul mamei nu rezultă alta, decât că vorbele nu sunt prea serióse. Înzadar au fost dară lacrimile, rugăriile, imputările. Pentru aceea de altădată mama se poruncescă pe scurt, precis și aspru, copilul va esita întâia óră, fiindu-i tonul acesta străin, a doua óră însă va asculta numai decât. Cine n'are naturelul de a porunci astfel, acela să se lase de creșterea copiilor, Fără accent n'o poți scóte la cală cu copii, mai vartos nu, când ai de a face cu o mulțime numărósă de copii.

Cronică din Carlsbad.

—Rapórtele americane.—

Ceea ce sunt în stare să raporteze americanii din fantasia lor, nu arare-ori se priveșce în presa europenă ca curiositate și cetitorii continentali adeseori au admirat și au fost puși în uimire de geniul multilateral al ăiaristilor de preste Ocean. O bogată ocașiune pentru invențiuni uimitóre a oferit éráși presei americane esundarea cea mare, ce a avut loc la finea lui Noembre în Carlsbad.

Renumitul și universalul loc de cură, Carlsbad, nu e mai puțin cunoscut în America ca și în toate celelalte părți ale lumii și mii de americani fac an de an călătorii bulneare la marețul oraș al Boemiei, ca să sugă sănătatea din isvórele mântuitoare, ferbinți, atât de însemnate, cari isbucnesc din pământ.

Esundarea acestei petișore a planetului nostru dete și acum ansă jurnalelor de dincolo, din lumea nouă, la faimele cele mai esagerate. Nenorocirea, care a dat preste frumoșă cetate și a nimicit sute de existențe, nu li s'a părut celor de dincolo destul de înfricoșată, ca să înghețe sângele cetitorilor de jurnale, dedați a ceti scene grozave; de aceea au mai cerut și ajutorul fantasiei și cu spriginul ei au pus sub tipar cele mai nerușinoșe adevăruri. Astfeliu anunțară unele jurnale americane, că populațiunea Carlsbadului a trebuit să și ea refugiu dinaintea valurilor cutropitoare în satele învecinate, altele: că terentul a dus nenumerate cadavre, altele numesc numărul acelor, care variaza între 50—250 și érași altor foi sensationale nu li se părū nici numărul acesta destul de mare, ci îl sporiră la 750.

S'ar părea ca și cum s'ar fi ajuns mactsimul în inventatele raporte de grozavenii, dar nu! Vine o altă fôie și întrece pe cozavienii și astupând dintră isvôrele, sterge simplu de pe fața pământului locul de cură, Carlsbadul. Acôsta a fost cel puțin o scire radicală. Se înțelege, că astfel de sciri n'au lipsit a provoca special între ôspeții americani ai Carlsbadului cea mai mare deprimare și în urma deselor întrebări despre adevărata stare de nenorocire, s'a aflat de necesar ca chiar în Carlsbad să se formeze un comitet al presei, care are indatoria ca vestitului loc de cură să-i ajute în existența sa, în aceea existență, care el nici când nu și o a pierdut și până la începutul sesiunii să l presente în o formă nouă și întinerită spre mulțămirea și bucuria numărului amicilor și ôspeților, căci urmărările catastrofei de apă cu 1 April a. c. nu se vor mai vedé, — cu atâta bărbăție se lucrăză pentru repararea și îmbunătățirea daunelor suferite.

Nici un suflet de om de altfelu n'a cădūt jertfa torentului. Isvôrele stau nevătămate, tot așa și cetatea și americanii ar puté răscumpăra neplăcerile ce le-a făcut renumitului loc de cură prin esageratele descripțiuni, dacă în adevăr ar veni în ajutorul locuitorilor greu păgubiți în bunurile lor prin oferte marinimôse esagerate. O astfelu de esagerare le-ar veni bine la socotélă celor din Carlsbad făr a se împotrivi.

Comitetul de ajutorare, desprțământul presei.

Invocare.

Pe baza §-lui 20 p. 8 din statute „comitetul reuniunii femeilor române din comitatul Hunedórei“ în ședința sa dela 25 Ianuaru a. c. a decis a se convoca adunarea generală în Deva, pe ziua de 14 Februaru 1891 st. n. înainte de amédi la 10 ôre, în casele dómnei președintă a reuniunii, la care membrii precum și toți binevoitorii reuniunii sunt respectuos invitați.

Deva, la 26 Ianuaru, 1891 st. n.

Ecaterina Drăgici,
președintă.

Dr. Alesandru L. Hossu,
secretariu.

Alegătorii din Caransebeș și proiectul de lege despre asilele de copii.

Caransebeș, 30 Ianuaru.

Preste 500 alegători din cercul Caransebeșului în adunarea ținută astăzi cu unanimitate protestéză contra proiectului despre asilele de copii, care intenționéză violarea celui mai firesc drept al părinților. Deputatului Mocsáry s'a votat mulțămită pentru ținuta adevărat patriotică.

Varietăți.

* (Himen.) Dl Dr. Sterie N. Ciurcu și d șóra Andelina Th. Ioan își vor celebra actul cununii la 20 Ianuaru în biserica Dómna Balăsa din Bucuresci. Felicitările nóstre!

* (Convocare.) Alegătorii români din cercurile electorele Sibiu (oraș), Cisnădie Rășinariu, Seliște-Cristian și Nocrichiu se vor întruni Marți în 22 Ianuaru (3 Februaru) 1891 la 2¹/₂ ôre p. m. în sala dela (Gesellschaftshaus.) Se va pertracta: Cestiunea proiectului de lege despre asilele de copii.

* (Bal.) Reuniunea carpatină ardelenă, arangéză la 1 Februaru n. în sala de la Gesellschaftshaus un bal. Costumurile sunt cele vechi săsesco ori vieneze din anii 1820 — 1833, sau toalete de bal. Biletele, cari se capétă numai pe lângă arăta rea invitării se scot Sâmbătă și Duminecă la librăria Drotleff, precum și séra la cassă.

* (Invitare.) Corpul învățătoresc dela scóla gr. or. din Seliște are onórea a invita la „Producțiunea musicală-teatrală“ împreună cu joc, ce se

va ținé Duminecă în 20 Ianuaru st. v. a. c. în sala scólei gr. or. din Seliște cu următoriu

Program:

1. „Reintórcerea victorióasă“, cântată de corul scólei.
2. „Trecutul, prezentul și viitorul“, declamată de elevi.
3. „Fii ai României“, cântată de corul scólei
4. „Visul lui Tudor“, declamată de o elevă
5. „Un păstor tinér“, cântată de corul scólei.
6. „Din povestea vorbei“ de A. Pan, declamare.
7. „Deșteaptă-te Române“, cântată de corul scólei.
8. „Vivandiera“, scenă militară de V. Alexandri, executată de elevi.
9. „Cărlanii“, vodevil într'un act de Constantin egruzzi, executat de corpul învățătoresc cu concursul altor persóne.
10. Petrecere cu joc.

Inceputul la 7 ôre sara. Ofertele marinimôse benevole sunt destinate în favorul bibliotecii scolare.

Corpul învățătoresc.

* (Adunarea din Sebeș.) La adunarea din Sebeș au luat parte preste 500 de alegători dietali români, cari au protestat contra proiectului de lege despre asilele de copii.

* (Ni se scrie din Branișca: Invățătoriu de la scóla nóstră dl Ioan Cioran, după reintórcerea de la cursul de véră pentru lucrul de mână a ținut în fața frunțașilor din comună un discurs despre folosul întrodúcerei lucrului de mână în scóla poporală în urma cărei discurs părinții pruncilor au trimes anul acesta cu mult mai cu plăcere și înteres pruncii la scóla, unde se fac cele mai frumoșe împletituri de pipirig, de paie, și de nuele.

Invățători din comunele învecinate încă au venit se vedă progresul ce l face învățătoriu nostru, și au fost fôrte satisfăcuți de îmbucurătorele rezultate.

* (Cas de mórte.) Ana Brendușă născ. Zsura în etate de 41 ani, 23 ani ai fericitei sale căsătorii în 22 Ianuaru 1891 la ôrele 10 din nópte, după un morb fôrte greu, și îndelungat și plin de suferințe amare a încetat din viață.

Nimic mai amar, nimic mai dureros pentru onorabila casă a demnului bărbat Avram Brendușă, decât acésta lovitura fatală a sortii, razămul cel mai puternic într'u conducerea afacerilor de tot feliu l'a pierdut pentru totdeuna.

Sérmanii copii au pierdut prin mórtea preaiubitei lor mame, tesaurul cel mai prețios, ce se pôte închipi pe acest pământ. Mângăerea cea mai dulce, fala și mândria acestor buni copii este nereparabilă.

Paguba colosală produsă prin mórtea acestei demne femei nu se referesce numai la familia rămasă sdrobotă de durere, ci ea se referesce cu drept drept cuvânt și la biserica și națiunea nóstră, căci fericita în Domnul iubia cu mult foc națiunea din carea făcea parte, iubia cu căldură obiceiurile și datinele némului nostru românesc. Conserva cu perseveranță credința bisericeii ortodoxe, în carea a crescut o părinții sei și împreună cu bărbatul ei iubit stăruiau din tóte puterile pentru edificarea unei biserice corespunderetore, ce s'a fost proiectat încă de vre-o câțiva ani și nu se putea realiza din cauza împregiurării nefavorabile, în cari ne aflam.

Pe fericita în Domnul o jelesc și o deplâng cu profunda durere: dl Avram Brendușă, comerciant și prim epitrop al bisericeii nóstre din Petroșeni ca soțiu preaiubit, Sevastian și Visarion studenți la gimnasiul de stat din Sibiu ca fii; Elena și Maria ca fice fôrte doióse; Catarina Zsura ca mamă, Nicolau Zsura ca frate; Iosif Brendușă cu soția sa Eva, Rosa Zsura ca cumnați și cumnate.

Numéroșele rudenii din loc și din Rusca montană locul ei natal.

O jelim în fine noi toți, cei ce au avut fericirea a o cunoșce mai de aproape, ca una ce avea rol însemnat între damele nóstre din Petroșeni. Ne pare reu, ne dóre inima, caci am pierdut tot ce am avut mai prețios în mijlocul nostru, dar ce se facem dacă provedința divină astfelu a hotărît.

Servescă de mângăere obidosului bărbat remas acum veduv și orfanilor copii — condolența nóstră sinceră.

Fie-i țărna ușoră și memoria în veci binecuvântată și neuitată.

* (Studenții români în Berlin). Studenții români din Berlin sau constituit în societate sub numele „Tinerimea română studiósă“, care numără deja aproape 20 de membri și al cărui președinte este un distiș Dr. în medicină G. Marinescu. Sâmbătă, la 10 Ianuaru c. s'a ținut ședința în care d. Marinescu a vorbit despre tratamentul lui Koch la bóle tuberculóse. În ședința viitoare dl Căpitánovicu doctorand în medicină, va vorbi despre Eminescu și Vlăduță. Societatea își propune a urmări instruc

țiunea intelectuală a membrilor prin ținere de conferințe din partea lor și prin discuțiuni; prin citirea autorilor naționali; prin conversațiune germană în unele seri, având un înteres practic pentru membrii societății, și prin darea de informațiuni privitoare la viața și studiul din Berlin al studenților români, cari vor cere concursul societății.

* (Sinuciderea lui Saadulah Pașa.) Agențiile oficióse din Viena s'au silit să desmintă scirea despre sinuciderea ambasadorului turc din capitala Austriei. Astăzi însă lucrul acesta nu mai e un secret pentru nimeni.

Éta amănunte atât în privința modului cum s'a sinucis, cum și a cauzelor, care l'au împins la acest act de desperare.

Sâmbăta trecută el eși din palatul ambasadei, se duse să și cumpere o țévă de cauciuc, și reintors în camera sa, adaptă un cap al țevei pe un cioc de gas, își puse capétul celalalt în gură, deschise robinetul și, cu o destoinicie rară, se mântinse culcat în pozițiunea acésta până se asficsia. El a eșit din acésta viață cu multă abnegațiune fără șgomot și precum nn protestase nici odată în contra vieții (de și ar fi avut destule cuvinte) astfel nu se dete îndărăt nici dinaintea mórții.

Acest diplomat n'avusese noroc: el avusese nefericirea de a fi secretariu sultanului Murad, pe timpul domniei efemere a acestuia, așa că urcându-se Abdul Hamid pe tron, Saadulah, cădū în disgrăție. Dar meritele sale erau așa de mari încât nime nu îndrăsnise a-l trimite în Arabia sau a'l esila, cum se făcea cu posonagie de mai mică importanță. El fū mai întâiu numit ambasador la Berlin și, în 1883, la Viena. Dar cu tóte căl încercă de onoruri și de demnități, Abdul-Hamid n'avea încredere în el, așa că nu îi permitea nici odată a-și revedé familia lui Constantinopole: numai fiul seu cel mai mare căpătase voie se vie lângă densusul.

În toți anii, el cerea sultanului autorizatiunea de a se duce la Constantinopole sau posibilitatea de a și vedea ficea într'un anumit loc pe care l'ar desemna însuși sultanul. În toți anii respunsul era același: Sultanul avea trebuință de serviciile sale și l ruga să și amâne călătoria pentru altădată. Acésta vieță dură 14 ani! Nu putea să și dea demisia, căci nu i-ar fi fost primită. Nu putea să și părăsescă postul fără autorizatiune, căci nevasta sa și ficea sa serviau porții de otagiuri. Și éta de ce sermanul Saadullah cu fața sa palidă, au surisul seu bolnăvicios, era fôrte simpatic diplomaților acreditați pe lângă curtea din Viena, cari cunosceau toți acésta istorie. El nu prea era vorbăreț, avea totdeuna aerul de a se teme să nu l audă cineva vorbind. Se simția supraveghiat.

Acum două săptămâni i-se scrie, că ficea sa e greu bolnavă: el telegrafă atunci sultanului spre al ruga să-l lase a se aduce la Constantinopole, fie măcar și pentru o singură zi. Fu lăsat se aștepte de ce zile răspunsul și când acest răspuns sosi la Viena, el nu era decât ér un nu fôrte politicoș, fôrte măgulitor, dar fôrte energetic.

Bietul om, vëndând; că martirul seu nu ia sfirșit pierdū coragiul și muri.

Saadullah Pașa era în etate de 35 ani.

De și musulman sincer din punctul de vedere al credințioșilor sale, Saadullah Pașa avea idei cu totul liberale și occidentale.

El fū primul diplomat turc care îndrăsnă a renunța la fes și care apăru în salóne în haine negre, cu capul descoperit și cu clacul sub braț.

Bibliografic.

„Transilvania“, fôia Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Nr. 1 din 15 Ianuaru 1891 au apărut cu următoriu sumariu: Caucașland în Dacia. De Dr. At. Marinescu. — Facerea lumei. (Un capítul din cosmogonie). De T. Ceantea. — A sci limbi mai multe. De Dr. Georgiu Popa. — Bibliografia. — Partea oficială. Procesele verbale ale comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 27 și 29 Decembre n. 1890. — Concurs literar. — Consemnarea sumelor colectate în favorul scólei de fete a „Asociațiunei transilvane“ prin dl Parteniu Cosma.

Mulțămită publică.

Cu acésta comitetul parochial din parochia Borgo-Ioseni își ia voia a esprima mult onoratului domn Pantaleon Lucuța căpitan ces. reg. în pensiune și cassariu la fondurile archidieceșane în Sibiu mulțămită publică pentru dragostea și bună voia ce a arătat-o față de parochia nóstră Borgo Ioseni ca comuna sa natală, donând bisericeii un rând întreg de vesminte negre în preț de 100 fl și o cruce frumoșă pre prestol în preț de 25 fl.

Precând îi esprimăm mulțămisa nóstră ne simțim datori a face și mărturisirea, că ne-a suprins în-

tr'un mod de tot îmbucurător, acesta bună voință și dragoste creștinească arătată față de parochia noastră și prin acesta și față de noi, pentru că de și mult onoratul domn Pantaleon Lucața nu este în mijlocul nostru ci ocupă în biserică o poziție onorifică totuși prin aceasta a dovedit nu numai că nu și-a uitat vatra părintească și biserica în care s'a crescut, dară apoi că le stimulează într'un mod demn de o inimă adevărat nobilă și recunoscătoare și corim din adăncul inimei noastre ca Ddau să-i răsplătescă jertfa ce a făcuto pentru biserica noastră cu daruri cerasci sănătate și viață îndelungată în deplină îndestulare și fericire!

Dela comitetul parochial gr. or.:
Borgo-Ioseni în 15 Ianuarie.

Președintele:
Ioan Buzdug,
paroch ppresb. on.

Notariul:
Simeon Pahone.

Dare de sémă.

Comitetul bisericeii gr. or. din Alba-Iulia (maeri) aduce mulțumită sinceră și pe acesta cale următorilor crescini, cari sau îndurat a contribui câte ceva la înfrumusețarea și îmbunătățirea stării sftiei bisericeii, anume:

Dómna Iuliana Vasii privatieră în Abrud au dăruit un rând de vestiminte preoțesci cari au costat 100 fl. v. a., Ioan Rusan proprietariu în Mesentea au dăruit un epitrafir lucrat de elevele școlii gr. cath. din Teușiu care a costat 18 fl. v. a. Dómna Maria Șoica din B. Poeni a dăruit un stichariu cu 10 fl. v. a.

Dnii Demetriu Furdii cu soția Ana și Simion Moldovan cu soția Safta au cheltuit de s'au vrsat din nou un clopot spart 110 fl. Nicolae Sêrb au cheltuit pentru zugrăvirea sfântului altariu și curățirea tēmpiei 60 fl. v. a. Simion Moldovan și d-șorele Victoria Roșca și Rosalia Șerban acum preotésă în Hăpria au dăruit un acoperemēt pe sfta masă cu 15 fl un stichariu cu 12 fl și o perdea la ușa împărătescă cu 20 fl., acestea trei obiecte sunt lucruri de mână prea elegante lucrate de numitele dșore. Elena, Endracech

n. Sêrb au dăruit un rând de perdele cu 20 fl. Paraschiva Clein au dăruit un rând de perdele cu 25 fl. v. a., dl Ale-sandru Cadariu au dăruit un cadrop cu 12 fl. Fira Drămbărean au cheltuit pentru repararea unei cruci de argint 12 fl. Simion Moldovan au cumpărat pentru repararea co-perișului steii bisericeii 500 țigle cu 10 fl. George Drămbărean au dăruit 200 țigle cu 4 fl. Andreiu Timișan au reparat coperișul sftiei bisericeii scutindu-o de cel puțin 20 fl. spese, Nicolae Sêrb, Nicolae Muntean și Toma Oțel au plătit de sau împărțit poporul cu taina sfântului maslu sēvêrsit de 7 preoți în vinerca patimilor 15 fl. v. a. ear venitul curat dela acel maslu a fost 20 fl. v. a. cari sau depus în casa de păstrare din loc și érași un apostol care au costat preste 4 fl. v. a. Maria Rusan a dăruit un acoperemēt pe tetrșpod. cu 3 fl. v. a. Nicolae Roșca au dăruit un epitrafir cu 6 fl. v. a.

Tôte acestea donățiuni s'au făcut în anii 1888, 89 și 90. Alba-Iulia în 9 Ianuarie 1891.

Comitetul bisericeii gr. or. din Alba-Iulia (maeri).

Nr. 2/1891.

[10] 1—3

Publicațiune.

Pentru închiderea cimiteriului bisericeii gr. or. din Reșinari cu **grila-giu de fer în estensiune preste 330 metri cubici**, se escrie licitațiune publică minuendo cu prețul exclamării de **4200 fl. v. a.** pe ziua de **3/15 Februarie a. c.** în cancelaria comunală din loc la **2. 6re după amēdi.**

Licitanții vor avea de a depune un vadiu de **5%** înainte de începerea licitațiunii.

Eventualele oferte încă se primesc.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitațiune sunt puse în cancelaria comunală spre vedere publică.

Reșinariu, 14/26 Ianuarie, 1891.
Comitetul parochial.

Emilian Cioran, Bucur Dancăș.
paroch.

„SEBEȘANA“

institut de credit și de economii societate pe acții.
în Sas-Sebeș.

Anunțiu.

P. T. DD. subscriitori ai acțiilor din a II-a emisiune la institutul de credit și economii „Sebeșana“, cari nu și-au solvit încă tôte ratele, conform statutelor institutului §11, se provocă prin acesta a și respunde ratele restante la din contră se vor pune în aplicare dispozițiunile amintite. [15] 2--3

S. Sebeș în 18 Ianuarie, 1891.

Direcțiunea.

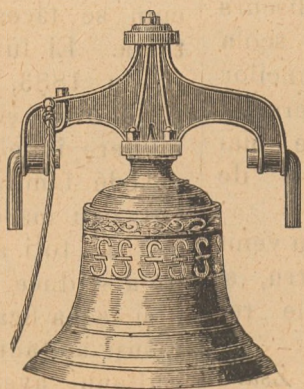
Turnătoriă

de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote nouă, pentru turnarea din nou a clopotelor

sparte de tótă mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanța pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarne) de lemn, fer turnat și bătut; astfeliiu construite, că după ce sunt usate pe o parte se pótă fi învêrtite cu înlesnire

în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adênc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelin de clopot în greutate de 300 punți egaléză pe unul de 400 punți

Recomand mai departe scaune din fer bătut pentru clopote, soli le și frumoașe clopote pentru orologiu sau discuri petru orolôge și tóce din metal, precum tôte celelalte articole te alamă și metal aparținătore de acéstă categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construesc clopote și pre lângă plătire făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitóre de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitóre, care se efectuiază solid și cu punctualitate, se recomandă

Antonie Novotny.

488] 8—12 Timișóra, Fabric.

„ARIEȘANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Turda.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Arieșana“ societate pe acții se învitată conform §. 17 al statutelor societății la a

V-a Adunare generală ordinară,

care se va ține în Turda la **28 Februarie 1891 st. n.**, după amēdi la 2 óre în localitatea școlii române gr. cat. din loc.

Agendele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1890.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decidere asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea unui membru în direcțiune, în locul celui sorșit, conform §-lui 32 din statute.
5. Ficsarea marcelor de prezență pe anul curent.
6. Propunerea direcțiunii pentru modificarea și întregirea statutelor §§-ii 2, 6, 7, 9 (adaus) 19, 22, 24, 42, 49, 52).
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
8. Alegerea a lor 3 acționari pântu verificarea procesului verbal al adunării generale-

Domnii acționari, cari în înțelesul §. 19 din statutele societății doresc a participa la adunare în persónă ori priu plenipotențiat, sunt poftiți a-și depune acțiile și eventualele documente de plenipotență, la casa institutului cel mult până în 20 Februarie a. c. la 12 óre de di.

Turda, 17 Ianuarie, 1891.

[13] 1—1

Direcțiunea.

Incheierea socotelilor

institutului de credit și economii „Arieșana“ din Turda pe anul 1890.
Contul bilanțului.

Active.		fl.	cr.	Pasive.		fl.	cr.
Cassa în număr			2918 27	Capital social:			
Cambii	84328.20			1000 de acții à 50 fl.	50000.—		
Cambii cu asigurare				acții și versamente			
hipotecară	330.94	117422.20		din emisiunea nouă	844.—	58444.—	
Imprumuturi hipotecare		75254.70		Fondul de rezervă al acționarilor		2527.27	
Imprumuturi pe obligațiuni cu				Depuneri spre fructificare		66376.86	
cavenți		2622.—		Cambii reescomptate		63765.—	
Efecte		482.35		Dividende neridicate		166.89	
Mobilier	278.05			Interese anticipate pe 1891		953.41	
Mobilier după amorti-				Cr-ditori		414.25	
sare de 10%	27.80	250.25		Profit curat		7171.57	
Anticipații		673.48					
Chiria anticipată pe 1891		96.—					
Debitori		100.—					
		199,819 25					199819.25

Contul profitului și perderilor.

Eșiri.		fl.	cr.	Intrate.		fl.	cr.
Interese:				Interese:			
pentru depuneri spre				de cambii	9882.99		
fructificare	3425 66			de imprumut pe hi-			
pentru Rescompt	3822.59			potecă	6485.55		
pentru Fondul de				de obligațiuni cu ca-			
rezervă	78.21	7326.46		vênți	482.47		
Chiria		236.64		de întârziere	647.45	17498.46	
Dare direcță	702.31			Competența de scris și provisiune		727.22	
„ 10 % după				Tacse de înscriere acționari noi		184.—	
interese de depuneri	333.93	1036.24					
Salare		1649.44					
Spese		323.—					
Porto		142.16					
Remunerațiuni		248.37					
Marce de prezență		248.—					
Amortisare: 10 % din mobilier		27.80					
Profit curat		7171.57					
		18409.68					18409.68

Turda 31 Decembre, 1890.

D. St. Șiuțiu m. p.,
director esecutiv.

Silvestru Moldovan m. p.,
contabil

Membrii direcțiunii:

Dr. Rașiu m./p. Ioan Mesaroș m./p. Simeon P. Moldovan m./p. Ioan Petricăș m./p. Iosif Chiorean m./p. Subsemnatul comitet am esaminat bilanțul present, precum și contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și secundare ale institutului constatăm, că le am flat în consonanță cu același și exact.

Petru Roșca m./p. Simeon Pop m./p. Jelinek Henrich m./p. Alecsandru Pop Romoșian m./p. Grigoriu Pop m./p. v. pres.

[14] 1—1

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[504] 5

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos
1891.

Anul al patrușecilea.

Prețul unui esemplariu legat **30 cr.**, pentru vênđători nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Tacsa de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Mésurile noue și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindând și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și invétătorii cu comunele bisericeii din archidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Sêliștea. (O schiță monografică de N. Ivan.) — Crâșnicul Samson de M. Voileanu. — Anecdote.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea tērgurilor. — Anunțe.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.